

И днесъ по земь-тѣ има едни провлени планины и връхове, кои-то понѣкога извръгаты огънь, камъніе, пѣрѣ, растопены руды и пепель. Тыя планины наричатъ *волканы* или *огне-мѣшны* планины. Тыя види ся да сѣ като едни комине, изъ кои-то издышатъ оня силни огневе, кои-то и днесъ еще врѣлѣ-нѣтъ вътрѣ у земь-тѣ. Доклѣ земна-та кора была тънка тя часто ся пукала и продѣввала и изъ земь-тѣ излизали огневе; и днесъ по много мѣста ся намиратъ дыри отъ такыва загаснѣлы коминіе, отъ кои-то едно врѣмя излизалъ огънь.

Кора-та на земь-тѣ сега доста е надебеляла и доста ся е вкоравила, за това и не ся пука тѣй лесно, какво-то едно врѣмя. Нѣ въ срѣдѣ-тѣ ѿ и до днесъ еще бухти буенъ огънь, а това ся познава по волканы-ты, кои-то и сега отъ врѣмя на врѣмя извръгаты дымъ, пламыкъ, растопены камъніе, пепель, горящѣ водѣ и пр. Понѣкога до толкова много врѣгаты такыва нѣща, що-то затрупватъ цѣлы градове. Така станѣло прѣди 1800 години, кога-то волканъ Везувіи у Италиѣ затрупалъ цѣлы три града съ всичко, що имало у тѣхъ. Сега волканы-ти ако и да сѣ ослабнѣли все пакъ понѣкога блюватъ, и земя-та отъ врѣмя наврѣмя ся трѣси, а по много мѣста извиратъ горящы воды. Всичко това свидѣтелствува, че у земь-тѣ и днесъ еще врѣлѣ силенъ огънь. Воды-ты изъ земь-тѣ отъ силнѣй огънь у земь-тѣ излизатъ на пѣрѣ, па и много другояче пѣры (газове) ся подвигаты, и както у захлупено гърне, кога ври у него вода, пѣра-та подвига похлупака, така сѣщо и пѣры-ты исподъ земь-тѣ насилватъ за да излѣзѣтъ навънъ и излизатъ изъ нѣкои волканъ, кой-то въ тоя случай имъ служи като поминъ. Доклѣ